

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00', sáng thứ Ba, ngày 11/06/2024

*****

TỊNH KHÔNG PHÁP NGŨ

BÀI 154

Qua lời khai thị của Hòa Thượng, chúng ta dần dần nhận biết được những tập khí phiền não của chính mình. Đó là điều may mắn nhất trong cuộc đời này. Người không được nhắc nhở thì sai phạm tiếp nối sai phạm, đến lúc không còn có cơ hội để sửa. Những năm qua chúng ta học tập, từng lời dạy của Hòa Thượng đã chỉ thẳng vào tập khí mà bản thân chúng ta không nhận ra để phản tỉnh, để quay đầu. Điều này cho thấy nghiệp chướng của chúng ta quá sâu dày.

Những người hằng ngày tùy thuận theo tập khí xấu ác của mình trong khởi tâm động niệm, hành động tạo tác, đối nhân xử thế tiếp vật đều là đang tạo nghiệp. Vậy con đường vượt thoát sinh tử sẽ không thể có cơ hội. Dầu có than thân trách phận cũng vậy thôi. Như Ngài Lý Bình Nam nói “*Đáng đọa lạc thế nào thì vẫn đọa lạc thế đó; đáng sinh tử thế nào vẫn sinh tử thế đó!*”

Nhiều người cũng tỏ vẻ ra mình là người đang tu hành song họ chỉ làm cho dễ coi. Đây là điều vô cùng đáng tiếc. Chúng ta đã đến thế gian này, những gì cần diễn ra thì cũng sẽ diễn ra. Vậy chúng ta biết điều tốt thì tại sao không đi theo điều tốt để ngay trong cuộc đời này chúng ta có thể thay đổi được vận mệnh. Sự thay đổi tốt nhất chính là có thể vượt thoát được sinh tử.

Con đường tu học của chúng ta lúc tiến, lúc lùi mà tiến thì ít, lùi thì nhiều. Vậy thì chúng ta biết nghiệp chướng của chúng ta quá sâu nặng. Nếu hiểu như thế thì chúng ta đừng nên chủ quan, tùy tiện mà hằng ngày hãy kiểm soát từng khởi tâm động niệm của mình thì mới là người giác ngộ. Chỉ cần không kiểm soát thì “*ảo danh ảo vọng, tự tư tự lợi*” sẽ ùa về.

Đây là sự thật. Mọi người hãy tự quán chiếu lại sẽ thấy như vậy. Đó cũng chính là tu đức. Tu hành chính là hạ thủ công phu từ tu đức. Thời khóa hằng ngày chẳng qua là để đủ bộ, quan trọng là tập khí phiền não phải được kiểm soát. Nếu chỉ tu đủ bộ mà không kiểm soát tập khí thì đó chỉ là làm cho dễ coi thôi.

Tổ sư đại đức thường nhắc chúng ta rằng “*Miệng niệm Di Đà tâm tán loạn, đau mồm rát họng chỉ uống công*”. Bản thân tôi cảm thấy mình cũng đã uống phí rất nhiều. Rất may tôi được tiếp cận lời dạy bảo của Hòa Thượng nên những sự lãng phí đó được thu lại nhỏ dần, nhỏ dần. Tuy nhiên vẫn còn nguyên gốc. Cành lá, tán cây bị tia ròi

nhưng gốc vẫn còn. Gốc còn thì vẫn có thể đâm chồi và vươn cành. Đây là điều đáng sợ nhất.

Cội gốc sinh tử, cội gốc của mọi sự phiền não cũng vậy cho nên chúng ta đừng để đến lúc quá muộn rồi mong cầu sửa sai, Hòa Thượng nói “***Thời gian không còn kịp***”. Cho nên phải hết sức trân trọng, những việc gì cần làm lợi ích chúng sanh, cho cộng đồng, xã hội, chúng ta phải sẵn sàng hy sinh phụng hiến.

Vừa qua chúng ta tổ chức trại hè rất thành công. Các Thầy Cô cũng đi du lịch, tham quan cảnh mới, nhưng kèm với đó là dẫn dắt các con, khiến cuộc đời các Thầy Cô đầy ý nghĩa, đầy hương sắc đức hạnh, bồi lên cho kiếp sống nhân sinh này thêm nhiều giá trị. Không nên chạy theo hư ảo bởi chúng ta không còn đủ thời gian tu phước, tích phước và tiết phước. Cho nên Hòa Thượng nói Phật pháp là xây dựng trên nền tảng đức hạnh.

Tu đức là điều quan trọng, nhiều người cho rằng ngày ngày tụng Kinh niệm Phật là tu đức, tuy nhiên, họ phải hiểu rằng quan trọng khi tụng Kinh niệm Phật là ở chỗ dụng tâm. Có thanh tịnh không hay là dụng tâm vọng động, mong cầu. Cho nên trong xã hội ngày nay, chúng ta nhìn rất rõ ai là người có đức hạnh, ai là người không có đức hạnh. Hòa Thượng nói rằng chỉ cần một chút tâm thanh tịnh là có thể nhận ra ngay.

Trong Kinh Hoa Nghiêm đã dạy “*Học vi nhân sư, hành vi thế phạm*” – học để làm thầy người, hành để làm mô phạm cho người. Những tấm gương hiếu thảo, biết vâng lời, tận lực hy sinh phụng hiến ngày nay quá hiếm. Cho nên chúng ta phải làm ra những tấm gương đó. Tuy nhiên, khi chúng ta tổ chức trại hè tận tâm tận lực đến vậy mà người phía trên vẫn cho rằng chúng ta đến mượn chỗ để tạo danh tiếng cho riêng mình.

Thật ra xã hội này là vậy bởi ai cũng cầu danh cầu lợi. Tuy nhiên, sau khi nhận ra rồi thì họ lại tán thán chúng ta. Lời chê bai hôm trước và tán thán hôm nay có nguyên nhân từ cách nhìn, họ không nhìn bằng tâm chân thành để nhận ra sự thật mà dùng tâm ảo danh ảo vọng để nhìn người khác nên thấy ai cũng ảo danh ảo vọng.

Hôm qua một ông Thầy thuốc đến thăm tôi, tặng cho tôi một bịch thuốc to. Ông cho biết con trai của ông là Thầy giáo mà đánh ông mỗi ngày, cứ gặp mặt là ném đờc cái gì là ném, ném chén thủng cả trán ông. Công việc của ông ổn định, nhà cửa mặt đường nhưng con trai ông so sánh ông với đại gia và trách là tại sao lại sinh vào nhà Cha Mẹ không giàu để bây giờ không có gì.

Cho nên những tấm gương đức hạnh về hiếu kính và tu hành là nền tảng mà Phật pháp mong dạy mỗi chúng ta. Ngày nay người học Phật rất đông nhưng dần dần, con người ta rơi vào “*tu danh tu lợi, tu dục tu tình, tu gian tu dối, tu quanh tu quẹo*”. Hòa Thượng Tịnh Thuận xuất gia từ lúc nhỏ tuổi tại Tổ Đình Phước Hậu – Vĩnh Long đã từng khuyên con người đừng tu theo cách đó. Cả đời Ngài sống giản dị, không màng

công danh, không điện thoại. Ngài là tấm gương tu hành mà chúng ta may mắn được nhìn thấy, được nghe lời dạy của Ngài.

Hòa Thượng nói: **“Muốn dẫn dắt người thì phải biết dẫn dắt cái tâm.”** Điều này có nghĩa là chúng ta giúp người thay đổi nội tâm. Mình không dẫn dắt được thì mình trở về thay đổi nội tâm của chính mình. Muốn dẫn dắt được tâm người thì theo Hòa Thượng: **“Từng giờ từng phút, mỗi chỗ mỗi nơi đều phải làm ra được tấm gương”**.

Nếu không làm ra tấm gương thì người ta dẫn dắt mình chứ mình không dẫn dắt được ai. Người ta đua chen với “*danh lợi*”, thỏa mãn trong “*năm dục sáu trần*” thì mình không nên tùy thuận với “*danh lợi*”, thỏa mãn trong “*năm dục sáu trần*” để rồi không biết phản tỉnh.

Ngày xưa khi tôi đi dạy học, năm nào các trường cũng tổ chức đi tham quan một năm 2,3 lần. Tôi từng tuyên bố hai việc, một là đi chơi đừng mời tôi và hai là tiệc tùng ăn uống đừng mời tôi. Đây chính là mình làm gương, ngày ngày cần cù học tập, cải đổi chính mình.

Lúc trước khi tôi đi giảng ở Thanh Hóa, đến một nhà Phật tử thân tình nhiều lần chia sẻ Phật pháp. Họ có đưa tiền cho tôi nhưng tôi nhất định không nhận. Thế nhưng chỉ hai năm sau, nhóm Phật tử đó đã bỏ nghe pháp của Hòa Thượng và đi theo hết người này đến người khác.

Cho nên Hòa Thượng nói: **“Chúng ta làm ra được tấm gương thì người xung quanh gần hay xa, thân hay sơ tâm họ đều vui, đều chân thật kính phục.”** Nếu chúng ta không hiểu được hoàn cảnh để tùy duyên thì sẽ trở thành tùy tiện. Cho nên dẫn dắt người khác là phải giúp họ chuyển nơi tâm. Muốn vậy, chúng ta phải làm cho họ tâm phục khẩu phục.

Hòa Thượng nói: **“Người mà không biết làm từ tiểu tiết thì không thể làm người dẫn dắt người.”** Câu nói này khiến chúng ta hết sức phản tỉnh. Mình có thể đánh giá ai đó quá xem trọng tiểu tiết, rồi khẳng định như thế là quá dính mắc. Họ không biết rằng người xem trọng tiểu tiết mới không trở nên tùy tiện. Mở miệng ra là họ nói tùy duyên.

Muốn đạt cảnh tùy duyên là phải làm chủ được tâm, không chế được tâm mình, không còn “*danh vọng lợi dưỡng, tự tư tự lợi*”, không còn ý niệm hưởng thụ “*năm dục sáu trần*”, không còn “*tham sân si mạn*”. Rất nhiều người mất cảnh giác về việc này. Chúng ta tổ chức thành công một sự kiện nào đó thì niềm vui hân hoan khiến quên thực tại cho nên luôn luôn phải làm chủ thực tại, không để mất cảnh giác ở mọi hoàn cảnh.

Hòa Thượng biết chúng sanh chúng ta xúc cảnh sinh tình. Gặp cảnh thành công tốt đẹp thì sanh vui mừng, ưa thích; gặp cảnh chướng ngại không thành công thì sanh ra u buồn, chán ghét khó chịu. Cho nên Hòa Thượng dạy chúng ta làm ra tấm gương và trong mọi hoàn cảnh không tùy tiện mà tùy thuận theo hoàn cảnh.

Có lần tôi đến nhà một ông cụ thì thấy hai ông bà ngày nào ăn cơm cũng rót một ly rượu nhỏ nhỏ, tôi cùng uống với ông bà và tất cả cùng vui nhưng một lần khác, tôi đến chơi một nhà khác, chủ nhà mang ra những ly rượu sâm nổi tiếng. Hoàn cảnh ban đầu hai bên rất thân tình nên rất dễ mất cảnh giác tuy nhiên, tôi không nhấp một ngụm. Rõ ràng nếu tôi tùy thuận với họ thì tôi đáng đời rồi. Sau khi họ uống rượu say thì chủ nhà lôi chuyện quá khứ, mắng cả Thầy, vì Thầy không biết dạy. Sau cùng tôi đã nói khiến họ phải đập đầu xin lỗi. Chúng ta phải biết hoàn cảnh nào chúng ta có nên tùy duyên? Nếu không biết mà lúc nào cũng tùy duyên thì sẽ trở thành tùy tiện mà tùy tiện thì sai phạm rồi.

Chúng ta đừng tưởng rằng việc làm của mình trong quá khứ đầy đau buồn hay dơ dáy sẽ mất đi. Thánh Hiền từng nói trừ khi mình không làm, còn nếu mình có làm thì những án tích đó dù bản thiêu, dơ dáy cũng có thể bị lật tẩy. Ngày xưa mình làm thì bây giờ trong nội tâm, án tích vẫn còn nguyên. Khi rảnh, quá khứ lại dội về như phim 3D cho chúng ta xem. Cho nên có những người trong quá khứ làm sai thì những việc sai đó cứ hiện về làm cho người đó cảm thấy rất sợ.

Cho nên, hiện tại khi khởi tâm động niệm, đối nhân xử thế tiếp vật, hành động tạo tác mà chúng ta làm sai thì ngày mai đã trở thành quá khứ rồi nên chúng ta không thể trở về quá khứ để sửa sai. Chính vì vậy, chúng ta phải cẩn trọng vì chúng ta không thể quay về quá khứ để sửa lỗi. *“Hãy trân trọng hiện tại và làm thật tốt ngay hiện tại”*. Chúng ta phải dùng trí tuệ để xử lý hiện tại, không có trí tuệ thì ân cần thưa hỏi người bề trên, như vậy thì không phải mất công sức, thời gian, hao phí tiền của để sửa sai khi hiện tại đã trở thành quá khứ.

Chúng ta đừng nghĩ mình làm được chút việc lợi ích cho chúng sanh là mình đã tu đức. Hòa Thượng dạy chúng ta nơi nơi chôn chồn phải làm biểu pháp thì người khác mới tâm phục khẩu phục, đây chính là nền tảng của tu đức. Có đứa cháu gọi tôi bằng Bác khi phải chia tay các Thầy Cô đã khóc sụt mướt vì cháu cảm nhận được tâm chân thành của các Thầy Cô.

Cho nên điều gì xuất phát từ nội tâm chân thành trên nền tảng tu đức hạnh thì chắc chắn sẽ cảm phục được lòng người và khi người đã ngưỡng mộ rồi thì người ta sẽ tự động tự phát tìm đến để học tập Phật pháp và chuẩn mực Thánh Hiền. Cho nên Hòa Thượng dạy chúng ta muốn người tâm phục thì mọi việc của chúng ta phải xuất phát từ nội tâm chân thành.

Mọi việc làm của chúng ta trước và sau phải như một. Dù 10, 20 thậm chí 30 năm trước, người ta vẫn nhớ hết những việc làm của chúng ta. Hôm trước có một Bác từng mời tôi dịch Kinh Kim Cang cách đây 10 năm, đã quay trở lại gặp tôi và mời tôi dịch Kinh Lăng Nghiêm do Hòa Thượng Tịnh Không giảng.

Cho nên, một tên tội phạm của 20 năm trước đã bỏ trốn, thay tên đổi họ nhưng vẫn bị an ninh bắt lại. Họ tưởng sẽ không còn án tích. Chúng ta phải cẩn trọng, trừ khi chúng ta không làm còn nếu đã làm thì đừng tưởng những việc làm sai của chúng ta sẽ bị xóa nhòa./.

*****

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy có thể còn sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!